

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič
 a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič
 vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod
 velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
 LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
 Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODEUZNICE:
 MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
 NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. —
 Račun pri post. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Plenarna seja Zbornice za TOI

Zbornični proračun za 1. 1931. sprejet — Poročila o aktualnih gospodarskih problemih

Ljubljana, 30. decembra.

Davi ob 9 se je pričela plenarna seja Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, ki so se je do malega udeležili vsi člani.

Predsednik g. Ivan Jelačin m. je otvoril sejo s pozdravom članov in zastopnikov banke uprave g. dr. Frana Kateja ter imenoval za overovatelja zapisnika g. Frana Kavčiča, za obrtni in g. Vrščiča za trgovski odtsek, nato je na prečitani interpelaciji podpredsednika Ogrina in tovaršev o govorih in očitkih, ki se raznašajo na raznih obrtniških zborovanjih, češ, da je bil obrtni odtsek nepravilno izvoljen, čeprav so bile volitve porjene od ministra trgovine kot nadzorne oblasti. Interpelant vprašuje, kaj misli predsednik ukrepati proti temu, ker se očiti čisto tudi nekateri članovi obrtnega odseka. Predsednik odgovarja, da je tudi slišal o govorih, a jih je smatral le za nadaljevanje polemike iz minulih časov. Če bi bilo mogoče, kje zagrabiti, bi bil gotovo že zagrabil, sicer bo pa odgovoril na interpelacijo na prihodnji seji. Po odgovoru je prečital predsednik svoje poročilo, ki ga priobčujemo na 2. strani. Po poročilu je predsednik predlagal, naj se pošljejo kralju, predsedniku vlade generalu Živkoviču in ministru trgovine in industrije Jurju Demetrolcu udanostne brzojavke, ki so jih zborovalci poslali stoje. Po udanostnih brzojavkah je predsednik javil imenovanje dr. Marušiča za bana, ki se mu je poklonila posebna deputacija Zbornice in je pri tej priliki novi ban Zbornici obljubil svojo naklonenost. Predsednik naprosi Zbornico za dovoljenje, da novemu banu odpošlje s plenarne seje pozdrav in prošnjo za naklonenost in sodelovanje tudi v bodoče.

Po poslovnem poročilu je poročal zbornični predsednik

o zborničnem proračunu za 1. 1931
 držel se pri tem soglasnega sklepa seje finančnega odbora z dne 15. decembra 1930. Pri vseh razpravah je bilo dosledno zastopano stališče, da je izvesti načelo varčnosti po najboljši možnosti ter omejiti izdatke na najpotrebnejše mere. Merodajen je neugoden gospodarski položaj. Oslabljen gospodarski položaj prenaša javna bremena, ki so trajno velika. Zbornica mora drugim napravam z dobrim vzgledom pokazati potrebo štedenja z javnim denarjem. Skupna potreba za leto 1931 znaša 3.930.000 proti skupni potrebi leta 1930 v znesku 4.951.000 Din. Znižba znaša dobro petino preko 1 milijona dinarjev. Za leto 1930 je bilo poskrbeti za pokritje Din 5.585.000, za leto 1931 pa 4.299.000. Pri lastnem pokritju brez zbornične doklade v znesku 1.072.000 je pokriti primanjkljaj v znesku 2.858.000. V pokritje se predlaga pobiranje samo 10% doklade, ki se je tako ponovno znižala od lanskoletnih 13%. Ob 10% dokladi je pričakovati dohodkov Din 3.226.000 tako, da ostane blaginjska rezerva v znesku 386.000. Dokladi je enakomerno pobirati od osnovne pridobitve in družbenega davka ter znaša ta davčna podlaga okroglo 32.000.000 Din. Za trgovske in obrtne nadležne šole je predviden znesek 200.000 Din, za trgovske namene 100.000, za tujski promet 10.000 Din, za pospeševanje obrta 250.000, za industrijo in njene namene 100.000, za tehniško sredstvo 10.000 Din, za trgovska učilišča 20.000 Din, za ustanove onemoglih obrtnikov 10.000 Din.

Kritika proračuna

K predsednikovemu poročilu se je oglašil zastopnik obrtnikov g. Rebek, ki je uvodoma poudarjal, da so v drugih krajih države zahtevali obrtniki ločitev zbornic v posamezne odseke. Pri pregledu proračuna je ugotovil, da so za obrtniške šole, gospodarske naprave, obrtniške organizacije itd. določene postavke v skupni višini 500.000 Din. To je jasen dokaz, da se naša trgovina in industrija zaveda težnjah obrtnikov in trgovcev in da stremita za tem, da pospešita obrtno delovanje. Obrtnikov je okoli 20 do 24.000 v dravski banovini, od teh plačuje vsak približno 1500 Din davka na leto. Na vsakega obrtnika pride približno 15 Din komornega davka, kar zneske 300.000 Din. Iz tega je razvidno, da so obrtniki v postavitvi proračuna TOI visoko dotirani. Zato je proti temu, da se Zbornice ločijo in razdelijo v posamezne odseke. Le enotno gospodarsko predstavništvo nas bo najbolje zastopalo.

V nadaljnjem govoru se je g. Rebek v kritiki proračuna dotaknil tudi posebne postavke za glasilo »Jugoslovanski obrtnik«, poudarjajoč, da je to glasilo pač ne potrebno, ker imajo obrtniki itak dve strokovni glasili, »Obrtni Vestnik« in »Gostil-

ničarja«. Predlagal je, da se postavka črta, oziroma razdeli določena vsota za obe ostali glasili.

Končno je g. Rebek reagiral tudi na interpelacijo g. Ogrina in poudarjal: Ugotavljam samo, da smo vedno in bomo še trdili, da ima ta zbornica večino v zastopstvu, ki je bilo izvoljeno na najhujši politični podlagi. Li so opetovano izjavljali, da se zastopajo organiziranega obrtništva, pač pa obrtnike-volice SLS. Da je to resnica, dokazuje postopanje teh ljudi, ko išče njih predstavnik g. Ogrin zaupnike preko legalnih obrtniških organizacij, briskira postavno določene obrtne organizacije ter nastopa v splošnem v duhu principov, ki vsakakor še danes niso v skladu z manifestom z dne 6. januarja.

Predsednik g. Jelačin je na Rebekova izvajanja glede postavke za strokovno glasilo »Jugoslovanski obrtnik« odgovoril, da je Zbornica izvolila eksekutivo, ki ima pravico razpolagati z denarjem. Samo ta eksekutiva lahko izvrši ali spremeni sklepe. Predlagal je, da Zbornica en blok sprejme predlog o proračunu.

Proračun sprejet

Proračun Zbornice TOI, ki je letos znatno reduciran in v znamenju splošne štednje, je bil nato soglasno sprejet. Glasovalo se je en blok.

Nato je referiral zbornični konzulent g. Žagar

o aktualnih davčnih vprašanjih

Uvodoma je omenjal težave, ki so nastale pri odplačevanju letošnjih davkov, ker so se samoupravne doklade letos prvič pobirale po novem davčnem zakonu. V nadaljnjem poročilu je navajal zbornične akcije glede pridobitve, glede družbenega davka, glede sestave reklamacijskih odborov, o zbiranju podatkov za skupni davek na poslovnih promet in o drugih davčnih akcijah. Obširnejše je razpravljal o porabi ljudskega dela za gradnjo novih in vzdrževanje že obstoječih samoupravnih cest, pojasnil, da se je zbornica izrekla za fakultativno kuluk, to je, da se prepusti prostemu prevladu samouprave, da pokrivajo cestne stroške bodisi z rednimi sredstvi, bodisi z uporabo ljudskega dela. Ugotovil je, da je uradna anketa pri oblastni samoupravi v Ljubljani v decembru l. 1929 ob navzočnosti zastopnika velikega župana ljubljanske oblasti, dalje zastopnika oblastne tehnične uprave v Ljubljani in zastopnika mariborske oblasti soglasno zaključila, da za področje bivše ljubljanske in mariborske oblasti ni pogojev za izvedbo ljudskega dela in sicer iz narodnogo-gospodarskih, cestno upravnih in državnih interesov. V svojem nadaljnjem poročilu se je pečal z vprašanjem samoupravnih financ na obremenitvah, katere povzročajo gospodarstvu. Država bo morala samoupravne finance postaviti na drugo podlago in jih urediti po vzgledu drugih držav tako, da bo gotove državne donose po gotovem ključu delila med prizadete samouprave, da te za pokritje svojih vedno naraščajočih potreb ne bodo navezane izključno na doklade, samostojne davčnine in trošarine. Zelo gospodarskih krogov grede za tem, da se poenostavi samoupravne davčnine, da se jim postavi meja navzgor in tako prepreči prekomerna obremenitev enega in istega donosa z visokimi davčnimi in prid raznim samoupravam.

K izvajanjem g. Žagarja se je oglašil g. Vrečar iz Domžal, ki je predlagal, da se Zbornica obrne na bansko upravo, ki naj izposluje, da se namesto obveznega kuluka uvede fakultativni. Njegov predlog je bil soglasno sprejet.

O načrtu zakona o socialnem zavarovanju

je podal obširno poročilo tajnik dr. Ivan Pless. Poročal je predvsem o tem, kako je prišlo do revizije zakona o zavarovanju delavcev iz l. 1922, o komisiji, ki je izvršila revizijo in izdelala projekt za nov zakon o socialnem zavarovanju, v kateri ni bilo nobenega zastopnika delodajalcev. »Nato je podal poročevalec izčrpano poročilo o načrtu, primerljajoč posamezna izpremenjena določila načrta z določili sedanjega zakona. Podrobneje je poročal zlasti o uvedbi starostnega zavarovanja ter navajal s številkami, koliko bo znašala obremenitev produkcije z uvedbo te nove panoge zavarovanja. Poudarjal je pri tem, da komisija žal ni smatrala za potrebno, da bi načrtu dodala tudi motivno poročilo ali vsaj statistične podatke, ki so služili za bazo pri določitvi prispevnega odstotka pri bolniškem, odnosno starostnem zavarovanju. Po poročilu je izbrala zbornica poseben odbor z nalogo, da

detačno razpravlja in definitivno sklepa o podrobnostih načrta. K sodelovanju se pritegnejo tudi zastopniki Zveze industrijcev, trgovskih gremijev za Slovenijo in obeh Zvez obrtniških zadrug.

Ker Zbornica zaradi preobširnosti predlogov ne more sklepati o njih, je predsednik predlagal, naj Zbornica izvoli poseben odbor, ki bo podrobno pregledal in sprejel predloge. V odbor naj se izvoli 6 članov Zbornice, od vsakega odseka po 2, pritegnejo naj se pa tudi zastopniki za industrijo, trgovskih gremijev za Slovenijo in obeh zvez obrtnih zadrug. Predsednikov predlog je bil soglasno sprejet.

Nato je poročal podpredsednik g. Ogrin o delovanju Zavoda za pospeševanje obrti TOI za leto 1930. Po prečitanih obračuna je predlagal naj zavod seveda svoj paviljon na velesejmu, zato pa naj Zbornica TOI v tiri potrebni znesek. Ugotavlja, da so sedanjí prostori pretesni in da zavod potrebuje nove prostore. Predlagal je, naj se izvolita še dva člana v nadzorstvo in sicer Kavčič in Ložar.

Na njegova izvajanja je reagiral g. Rebek, ki je uvodoma ugotavlja, da želi v bodoče obširnejše poročilo o poslovanju zavoda, da bodo imeli vsi člani Zbornice zadosten pregled o delovanju. Glede novih prostorov je pa mnenja, da niso potrebni in da je to samo afont protisami Zvezi obrtnih zadrug, ki se nahaja v istih prostorih.

K izvajanjem obeh referentov se je oglašil predsednik g. Jelačin. Ker predsedstvo poslovanja še ni pregledalo, še ni aktualno vprašanje o dveh članih nadzorstva in se zato odloži. Poslovnik bo predsedstvo pregledalo, glede novih prostorov pa bo komisija Zbornice pregledala lokale in ugotovila, če so res pretesni, tako da se ne bo nikomur godila krivica.

Kot naslednji je referiral tajnik dr. Pretnar. Ker je bilo poročilo o delovanju Zavoda za pospeševanje obrti predloženo, je odpadlo, ker ga bo itak Zbornica v svojem poročilu o današnji seji objavila v posebni prilogi. Dr. Pretnar je poročal o pripravah za novi obrtni zakon.

Za njegova obširna izvajanja se mu je predsednik dr. Jelačin zahvalil, poudarjajoč da je dr. Pretnar na konferenci v Beogradu o obrtnih zadevah tako temeljito obravnaval vsa ta vprašanja, da je v polni meri uspel. Zato mu gre posebna zahvala.

Po izvajanjih dr. Pretnarja oziroma predsednika Jelačina je poročal g. Koce o informativni službi.

Za g. Kocetom je govoril inž. Viktor Turnšek, ki je postavil več samostojnih predlogov, na kar je bila seja ob 12.50 zaključena.

Združitev bivših oblastnih denarnih zavodov

Ljubljana, 30. dec. AA. Kr. banska uprava dravske banovine razglasa: Bivša oblastna denarna zavoda, imenovana »Kranjska hranilnica« in »Ljubljanski oblastni hranilnica« in »Oblastna hranilnica mariborske oblasti« v Mariboru, slednja s podružnico v Celju, za katerega zavoda jamči dravska banovina z vso svojo imovino in davčno močjo, se imenuje odsele: »Hranilnica dravske banovine, Ljubljana« in »Hranilnica dravske banovine, Maribor«, odnosno »Hranilnica dravske banovine, podružnica Celje«.

Denar na cesti

Beležnica
 KOLEDAR
 Danes: Torek 30. decembra 1930, katoličani: David, pravoslavni 17. decembra, Danilo.
 DANAŠNJE PRIREDITVE
 Drama: Zaprt.
 Opera: Hasanaginica C.
 Kino Matica: Zemlja solca.
 Kino Ideal: Dama v črni.
 DEŽURNE LEKARNE
 Danes: Bohinec, Rimska cesta; Leustek, Resljeva cesta; dr. Kmet, Dunajska cesta.

Borba za neodvisnost Indije

Povečana agitacija za nepokorščino proti angleškemu oblastvom - Delo londonske konference za novo indijsko ustavo

London, 29. decembra. AA. Tedenska poročila indijske vlade pravi, da je agitacija za državljansko neposlušnost oživila v raznih pokrajinah, tako na primer v Kalkuti ter v drugih okrajih. Indijski kongres razbija veliko gospodarsko krizo v poljedelstvu ter hujša prebivalstvo, naj ne plača davkov. V raznih krajih je prišlo do izrednih. V Punjabu ni bilo posebnih dogodkov. Agitacija kongresa je oživila v Biharju in Orissi, kjer se je pokret za državljansko neposlušnost precej razširil. V več primerih so množice napadle policijo. Položaj v Madrasu je še vedno zadovoljiv. V Asamu so se poizkusili za oživenje protiangelske propagande ponesrečili. Dne 23. decembra je generalni guverner izdal dve odredbi za izboljšanje nadzorstva nad časopisi in omejitve agitacije za neplačevanje davkov. Generalni guverner utemeljuje svoje odredbe z dejstvom, da je časopisje podpiralo pokret za neplačevanje davkov. V Bombaju je bilo pretekli teden razmeroma mirno. Iz Tara-

vadija poročajo o večjih nemirih. Vlada je bila prisiljena poklicati na pomoč četa. Nemiri trajajo dalje. Vzroki teh nemirov niso znani. Dne 23. decembra so skušali ubiti v Lahori punjabskega guvernerja. Prebivalstvo je protestiralo na več mestih proti temu terorističnemu činu.

London, 30. dec. AA. Indijska konferenca nadaljuje svoje delo. Odbor za severne pokrajine je razpravljal o raznih upravnih izpremenbah, ki so postale potrebne v teh krajih. V splošni debati je bilo priznано načelo, da se posameznim pokrajinam ne more odrediti sodelovanje v bodoči indijski ustavi in da se jim mora priznati ravnopravnost ter odvzeti vsaka inferiornost.

Glede na vilino pravico se pojavljajo vprašanja, ali naj bo direktna ali pa indirektna. Pri tem igra veliko vlogo manjšinska zaščita. Pododbor je dolgo razpravljal o vprašanjih narodne obrambe in o odredbah za ohranitev reda ter miru. Debatu o teh vprašanjih se nadaljuje.

Zadnji trenutki maršala Joffra

Paris, 30. decembra. Stanje težko bolnega in umirajočega maršala Joffrea se je snoči nepričakovano izpremenilo. Ob 17.30 so zdravniki izdali poročilo, da je nastopila smrtna borba. V splošno presenečenje pa se je maršal po peturni agoniji zopet zavedel, izpregovoril je nekaj besed in tudi zavil nekaj hrane. Njegovo dihanje je postalo nekoliko lažje. Kljub temu so zdravniki še vedno pesimistični in priprani, da je njegovo stanje brezupno in da mu bijejo zadnje ure.

Paris, 30. decembra. Maršal Joffre leži v zadnjih zdihljajih. Zadnji, ki je govoril z umirajočim, je bil njegov dolgoletni prijatelj ter sodružnik polkovnik Fabry. Gospa Joffre ter hčerka sta neprenehoma ob strani umirajočega.

Paris, 30. decembra. AA. Proti vsemu pričakovanju je maršal Joffre doživel današnje jutro. Ponosi je bil nekaj časa pri zavesti in so mu mogli dati nekaj hrane. Zdravniki izjavljajo, da je Joffrovo stanje nenavadno odprano in da lahko ostane bolnik pri življenju še vse dopoldne. Zdravniški bulletin, ki je bil izdan ob 8. zjutraj, pravi, da je bolnik prebil mirno noč, da ni padel v agonijo in da je mogel izpregovoriti nekaj besedi. Navzlic temu je bilo dihanje neredno in je prognoza še vedno slaba.

Denar na cesti

Katastrofalen požar v hotelu

— Ottawa, 30. decembra. V Kohnanu, država Ontario v Kanadi, je včeraj v nekem hotelu izbruhnil katastrofalen požar, ki je zavzel ogromen obseg. Ogenj se je širil s takšno naglico, da se hotelski uslužbenci, pa tudi mnogo gostov ni moglo rešiti. Po večurnem napornem gašenju so gasilci ogenj omejili. Iz razvalin pogorelega hotela so doslej izkopali 20 človeških trupel, med njimi štiri otroke. V splošnem domneva, da je pod razvalinami še mnogo žrtev. Ogenj je nastal v pritličju, kjer je lastnik prenočeval brezposelne ljudi. Škoda je zelo velika.

Drzna roparska napada sredi New Yorka

New York, 30. decembra. Snoči sta bila sredi New Yorka izvršena dva izredno drzna roparska napada, ki sta se oba posrečila. Pred blaginikom gledališča »Paramount«, ki je eno največjih v New Yorku, se je ob zaključku blaginje pojavil neki približno 20 letni mladenič baš v trenutku, ko je blaginik preševal denar. Mladenič ga je pristilil, da mu je izročil ves denar 11.000 dolarjev. Z bogatim plenom se je posrečilo drznemu zločincu pobegeti, čeprav je takoj obveščena policija hipoma cernirala celo kinogledališče in preiskala vsako osebo.

Drugi roparski napad je bil izvršen v gledališču na V. aveniji, kjer sta se pred blaginikom pojavila dva moča s strojnimi puškami. Blaginika sta ga ustražovala, mu vzele 25.000 dolarjev in pobegeta. Vse poizvedovanje policije je ostalo doslej brezuspešno.

Katastrofalen plaz

Paris, 30. dec. O katastrofi v Alžiru poročajo zanimive podrobnosti. Plaz, ki se je utrgal zaradi neprestanega deževja zadnjih dni, je popolnoma zasul dve hiši domačinov. V bližini nemškega generalnega konzulata se je odrgala velikanska skala. V neki hiši je bila svatbena pojedina, ko je prihrumel plaz ter hišo popolnoma zasul.

Od gostov je bilo 50 ubitih, med njimi tudi nevesta.

Vrt vile nemškega konzulata je izginal v velikem prepadu.

Cecil o razorožitvi

London, 30. dec. Snoči je govoril lord Cecil o razorožitvenem vprašanju. V svojem govoru je naglašal, da je bodočnost civilizacije odvisna od uspeha ali neuspeha razorožitvene konference. Konferenca se mora končati s splošnim razorožitvenim dogovorom, ker je v interesu držav zmagovalk, da omeje svoja oboroževanja in jih izenotajo z oboroževanji premaganih držav, ki vzdržujejo le majhno oboroženo silo. Če se to ne bo zgodilo, bo propadla vsa vera v mednarodne dogovore in ne bo mogel nikdo zahtevati od bivših sovražnikov, da pristanejo na razorožitveno konvencijo. Končno je dejal, da bodo zahtevale nekatere države jamstvo za varnost, če se bodo razorožile. V tem primeru se ne bo mogla odrediti pomoč ter bomo morali storiti vse, da se zagotovi svetovni mir, ki je v najvišjem interesu vseh.

Major Franco ne pride v Friedrichshafen

Friedrichshafen, 30. dec. AA. Listi so poročili vest, da namerava španski letalski komandant in revolucionar major Franco prispeti v Friedrichshafen in da bo tu zaposlen v Dornierovih tvmornikah. K tej vesti izjavlja podjetje Dornier, da je ta vest neresnična in da se Franco ni pogajal z Dornierovimi tvmorniki, še manj pa te tvmornice s Francmom.

Madrid, 30. dec. AA. Listi poročajo, da je sklenila španska vlada naprositi vlado v Lizboni, naj vrne letala, ki so jih portugalske oblasti zaplenile pobeglim španskim revolucionarjem.

Stroški bolniškega zavarovanja v Nemčiji

Berlin, 30. decembra. AA. Na glavni skupščini bolniških blaginaj je izjavil zastopnik državne vlade Sauerborn, da so narasli izdatki bolniškega zavarovanja iz leta 1924. od 1 milijarde na preko dve milijardi na leto. Letos pomladi je znašala obremenitev delavstva s socialnimi davki 16 % njihovih mezd. Zato je izključen nadaljnji porast teh bremen. Vlada bo skušala najti primerno razbremenitev bolniških blaginaj po drugi poti.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
 Devize: Amsterdam 22.75, Berlin 13.45 — 13.475 (13.46), Bruselj 7.937, Budimpešta 9.882, Curah 1094.4 — 1097.4 (1095.9), Dunaj 793.03 — 796.03 (794.53). London 274.52, New York 56.40, Pariz 221.08 — 223.08 (222.08), Praga 167.06 — 167.86 (167.46), Trst 294.8972 — 296.8972 (295.8972).

INOZEMSKÉ BORZE.

Carib. Beograd 9.125, Pariz 20.265, London 25.05, New York 515, Bruselj 72.03, Milan 27, Madrid 54.5, Amsterdam 207.60, Berlin 122.75, Dunaj 72.50, Sofija 3.73, Praga 15.28, Varšava 57.75, Budimpešta 90.175, Bukarešta 306.

Dekonjunktura v našem gospodarstvu

Poročilo zborničnega predsednika gosp. Jelačina na plenarni seji Zbornice za TOI

Gospodarski položaj zborničnega področja se v toku zadnjih treh mesecev, ki so potekali iz jesenskih plenarnih sej, ni bistveno izpremenil. Proces padanja cen in popuščanja konjunktura se nadaljuje v trgovini, obrtni in industriji in celo naše gospodarstvo stoji pod pritiskom te pojave. Vsi krogi uvidevajo, da je naš interes in najboljši izhod iz tega položaja, da se skušajo čimprej prilagoditi izpremenjenim prilikam.

Padcu cen poljskih pridelkov je sledil padec cen industrijskih sirovin in izdelkov, kateremu se mora tudi naša industrijska produkcija prilagoditi. Naše področje je največji meri zadeva nazadovanje pri izvozu lesa, ki je pričelo že spomladi in se tudi v jesenskih mesecih ni nič izboljšalo. Znatno število žag je moralo popolnoma ustaviti obrate. Cene so nazadovale do 25 odstotkov napram lanskemu letu. Le posamezni specijalni predmeti so zadržali prejšnje cene. Kriza, ki je izbruhnila z vse akutnostjo v industrijskih državah srednje in zahodne Evrope, ni ostala brez vpliva na naše kraje in naše gospodarske prilike. Posebno jo občutimo v izvozu, kjer se kljub znižanim cenam le s težavo dobijo večji in solidna naročila. Stojimo pred neizogibno nužnostjo, da se bo morala naša lesna produkcija, ki je bila v letih povoljne konjunktura 1927 do 1929 močno narasla, skriti na nivo normalne potrošnje, se specijalizirati, a predelava lesa kreniti na nova pota.

Zbornica se v polni meri zaveda težavnega položaja in neprilik, ki nastajajo v gospodarstvu in v taki prehodni fazi in že na zadnji plenarni seji ste čuli o prizadevanjih Zbornice, da bi se javna uprava in državne gospodarske ustanove ozirale na izpremenjen položaj v gospodarstvu in prilagodile razne dajatve, predvsem takse in tovarnine, dekonjunkturalni situaciji. Zbornica je v tej smeri že spomladi z uspehom zahtevala znižanje cenovnika za zavarovanje valute za one šumske proizvode, kjer so cene občutno nazadovale. Urgirala je uveljavljanje direktne tarife za Grčijo, ki je stopila končno 15. maja v veljavo. Predlagala in dosegla je nato razširjenje najvišjih izjemnih tarif v tem zveznem prometu, posebno uvrstitve večjega števila važnih naskladnih postaj za stavbni les na zborničnem področju v to tarifo.

Zbornica je nato v prvi seji posvetovalnega odbora pri direkciji državnih železnic v Ljubljani opozorila na položaj lesne industrije in trgovine ter predlagala razširjenje izjemne tarife za žage na one industrije, ki predelujejo okolje les v finalne produkte. Zahtevala je znižanje vozarin za les in drva v izvoznem in v lokalnem prometu na nivo, ki je veljal pred lanskoletnim pomladanskim povišanjem tarif. Da se omeji inozemski uvoz drva iz Rumunije v Vojvodino, je zbornica že spomladi meseca marca predlagala povišanje uvozne carine na les in drva, ki je bila končno 6. novembra uveljavljena.

Pri razpravah tarifnega odbora meseca avgusta v Beogradu smo z največjim posuđarstvom zahtevali, da se nujno prično pogajanja z upravo italijanskih državnih železnic radi povenitve prevoza lesnih pošiljatev iz Jugoslavije na italijanskih progah v okviru jugoslovansko-italijanske zvezne tarife. Predložili smo zastopnikom prometnega ministrstva z živimi besedami važnost tega vprašanja za splošne gospodarske probleme za naše kraje. Železniška uprava je, kakor smo obveščeni že stopila v stik z italijanskimi delegati in na ponovnih konferencah, posebno na zadnji v Budimpešti dne 18. decembra pokrenila to zahtevo. Rezultat dosedanjih razgovorov nam še ni znan.

Na septemberskih sejah tarifnega odbora smo ponovno predlagali v svrhu omiljenja naša položaja uveljavljanje tarifnih popustov za najvažnejše predmete našega izvoza lesa, kar bi po izvršenih cenitvah znašalo za vsa država okrog 20 milijonov dinarjev. V avgustu smo na prometnih konferencah v Beogradu predlagali, da se zagarja v jesenski sezoni lesni trgovini neskrajšan nakladalni in razkladalni rok, da se znižajo pristojbine za industrijske tire in za lesarinske prostore na železnikah. Žal so bili naši predlogi dosedaj le deloma uvaževani. Zahtevo po znižanju pristojbin odklanja železniška uprava, češ da tega fiskalni razlogi ne dovoljujejo in se da le z največjo težavo preprčati o resnosti položaja lesne trgovine in industrije. Naravno je, da smo v danih prilikah zavzeli stališče proti obremenitvi sečnje gozdov z novo takso, ki jo predlaga banovina, ker smatramo, da v dobi, ko je treba znižati povsod produkcijske stroške na minimum, ni mesta uvajanja novih taks. Naše stališče je banovina vsaj v toliko upoštevala, da je oprostila takse industrijalce za les, posekan v lastnem gozdu.

Izjavili smo se proti temu, da se ponekod obdavičuje s pridobitno tudi vrednost lesa, ki se obdelna na žagi in se ne upošteva, da je po zakonu obdavičljiv le en vsi del lesa, ki se doseže z industrijsko predelavo lesa. Tudi je Zbornica opozorila finančno upravo na posledice, katere ima za nekatere kraje padec cen in zastoj v lesni stroki in jo naprosila, da se na te težave ozira pri izterjavanju davkov.

Ob priliki revizije socialno-političnih zakonov in določitvi novih tablic opasnosti, je stremela zbornica za tem, da čimbolje zaščiti interese podjetnikov in omili obremenitev lesnih strok, ki so bile vseskoj uvrščene v razmeroma visoke nevarnostne razrede nezgodnega zavarovanja. Žal, da je statistika nesrečnih slučajev pokazala, da je odpadlo od skupnih 30.107 nesrečnih slučajev v zadnjem desetletju 10.788 slučajev na lesno stroko, torej nad eno tretjino

in se zato zahtevi lesnih strok ni moglo ustreči.

Zbornica bo nadaljevala svoja prizadevanja v naznačenih smereh tudi v bodočem letu, da se omili prehod v najvažnejši panogi našega gospodarstva in je zadržala vse dosedaj neusvojene predloge v evidenci.

Posledica nizkih cen poljedelskih produktov se je pokazala najmočnejše v industriji umetnih gnojil. Naročila in interes domačega trga je padel na minimum. Izvoz pa je tudi pri znižanih cenah zelo otežen, naročila minimalna, deloma, ker so inozemske države zgradile same nove velike tovarne za proizvodnjo gnojil, deloma pa radi tega, ker se je moral omejiti v uporabi umetnih gnojil tudi inozemski poljedelec.

Ostala kemična in metalurški industrija sta prisiljeni racionalizirati svojo proizvodnjo z obnovo in modernizacijo raznih

Mesec	Leta 1929
januar	29.406,8 ton
februar	31.037,9 »
marec	30.399,6 »
april	27.722,7 »
maj	27.576,6 »
junij	25.884,5 »
julij	25.073,7 »
avgust	30.740,7 »
september	30.012,1 »
oktober	31.493,1 »
november	21.701,2 »

skupaj 318.048,8 ton

V celoti je torej v letošnjem letu nazadovala uporaba premoga iz domačih rudnikov pri naši industriji za 46.539,4 ton, ali preko 16 odstotkov. Skupno z ostalimi banovinami, v katere dobavljajo naši promogovniki premog, je konzum premoga iz slovenskih revirjev v industriji padel v 11 mesecih letošnjega leta od 604.000 ton na 489 tisoč ton, torej za 111.000 ton in ima še vedno padajočo tendenco.

Ze na zadnji seji ste čuli, da so zmanjšana naročila in poraba premoga pri železnih in v industriji imela za posledico redukcijo nad 2.100 delavcev v promogovnih revirjih. K tem redukcijam so se pridružile v drugi polovici leta tudi redukcije v drugih industrijskih in obrtniških panogah, ki ne spadajo pod bratovske skladišče. Po izkazih Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, se je v primeru z lanskoletnim stanjem stanje zavarovanega delavstva v dravski banovini kretalo takole:

Meseca	1. 1929	1. 1930	Razlika
Julija	101.534	102.275	+ 741
Carinarnica	1926	1927	
Ljubljana	138.190.840,44	139.935.279,62	
Maribor	117.182.351,58	121.129.028,54	
Jesenice	18.944.102,06	16.072.362,32	
Dravograd	3.642.725,55	3.876.239,49	
Rakek	5.603.604,76	4.162.842,32	
Kotoriba	—	613.339,73	
Gor. Radgona	1.775.276,90	885.439,71	
	285.338.901,29	287.274.531,73	

Celokupno so v tej dobi torej porabili dohodki za 44 milijonov dinarjev, od česar odpade skoro polovica (21 milijonov) na carinarnico v Mariboru.

Čuti se, da prihaja čas, ko bo treba v našem gospodarstvu izvršiti racionalizacijo v širšem obsegu, pojačati zaščito domačega dela in predelave domačih sirovin za potrebe domačega tržišča. Zakon o izpremenjenih in dopolnitvah v carinski tarifi, ki je stopil dne 6. novembra v veljavo, je prvi korak v tej smeri. Po tem zakonu so se uveljavile zopet polne carine na naše poljske pridelke, na žitarice, povrtnino, čebulo, krompir, fižol, slano, maslo in drva za kurjavo, ki so bile vseskoj na podlagi sklepa ministrskega sveta leta 1925 ob začasnem uveljavljanju tarif. Zmanjšanje na polovico iznosa. S tem je vsaj v toliko, v kolikor niso vezani po mednarodnih trgovskih pogodbah, obremenjen s primerano uvozno ceno, uvoz predmetov, ki jih sploh ne bi bilo treba uvažati iz inozemstva, ki pa je baš zadnja leta rapidno narasla v velike vsote. Navesti hočem samo dva primera, ki nam dajeta jasno sliko pri dosedanj znižanju carin: 2 zlatih dinarjev se je uvozilo krompirja v našo državo:

Leta	Količina kg	Vrednost Din
1926	4.584.021	4.199.540
1927	14.130.899	15.311.168
1928	17.751.874	19.410.002
1929	25.529.928	35.606.419

torej v štirih letih skupno 61.996 ton v vrednosti 74,5 milijona dinarjev. Pri novi uvozni carini 6 Din v zlatu za 100 kg, smatramo, da bo uvoz ostal omejen na potrebne količine zgodnjega krompirja, dočim bodo potrebo glavnih konzumnih središč krila v bodoče tuzemska produkcija in bo naš kmet prodal svoje pridelke lahko po boljših cenah. Tudi čebula, česen, fižol, grah, leča in ostale vrste povrtnine, so pri nizkih carinah, sicer ne v tolikih množinah kot krompir, vendar letno uvažale za več milijonske vsote. Bil je že skrajni čas, da se tudi ta uvoz nekoliko omeji. Povišana je obremenitev carina na maslo, katere uvoz je tudi v zadnjih letih stalno in naglo narasla. Tekom štirih let se je vrednost uvoza povečala za 5.400 odstotkov, in sicer:

Leta	Količina kg	Vrednost Din
1926	51.110	432.938
1927	64.534	797.061
1928	306.897	4.230.644
1929	1.487.783	23.541.930

torej v štirih letih skupno 1910 ton, v vrednosti 29 milijonov dinarjev. Končno je povišana carina na drva za kurjavo, katerih uvoz je bil leta 1926 že dosegel nad 2.000

naprav, da vzdržita pojava inozemsko konkurenco, ki se poslužuje v mnogih primerih dumping cen za plasiranje svojih proizvodov na naših tržiščih. Naša vlada se doslej še v nobenem primeru ni odločila, da bi nastopila proti takim pojavom in uporabila proti dumpingu one zaščitne ukrepe, ki jih vsebuje zakon o carinski tarifi.

V celoti je večina panog industrije morala prehodno, nekatere celo na daljšo dobo omejiti produkcijo, ker so zaloge neprodanega blaga prekomerno narasle. To velja tudi za tekstilno industrijo, ki je do nedavna obratovala še pod razmeroma ugodnejšimi pogoji. Nekoliko upogleda v zaposlitev industrije nam nudi primerjava uporabe domačega premoga v industrijskih obratih v posameznih mesecih letošnjega leta napram lanskemu letu, ki je znašala v dravski banovini:

Leta 1930	Razlika
27.174,8 ton	— 2.232 ton
22.441,9 »	— 8.596 »
23.375,2 »	— 7.024,4 »
22.791,9 »	— 4.930,8 »
23.932,5 »	— 3.644,1 »
23.933,1 »	— 1.931,5 »
24.223,7 »	— 850,1 »
23.082,3 »	— 7.658,4 »
26.835,8 »	— 3.176,3 »
26.994,9 »	— 4.498,1 »
26.703,4 »	— 1.997,8 »

271.794 ton — 46.539,4 ton

Leta 1930	Razlika
avgusta	102.599 — 330
septembra	102.000 — 337
oktobra	101.120 — 1.604
novembra	98.773 — 782

Skupno manj 2.312

in to kljub razmeroma živahni gradbeni sezoni, ki je pri blagi jeseni trajala skoro do konca leta.

Pritisek inozemkega blaga na naša tržišča postaja vedno jačji. Izkorišča cenejšo vodno pot, nadmoči inozemske produkcijske tehnike in pri vse uvozni carini pri večini industrijskih produktov stalno zmanjšuje možnost čistega zaslužka domačega podjetnika. Statistika dohodkov carinarnic v dravski banovini za dobo od leta 1926 do 1929, ko es je uvozna carina vsled tarifnih pogodb z inozemstvom vedno le zniževala in bi logično morali tudi dohodki carinarnic padati, nam kaže baš nasprotno pojav — porast dohodkov, kar da sklepamo med drugimi tudi na povečan uvoz finalnih produktov. Tako izkazujejo na skupnih dohodkih v letih:

1928	1929
154.200.300,20	153.219.464,76
140.365.435,55	138.208.017,39
14.817.839,52	25.984.341,39
4.443.304,27	4.280.538,51
3.844.864,31	3.616.401,35
5.099.841,06	2.804.842,12
662.291,18	992.025,59
323.433.876,09	329.115.631,11

vagonov v vrednosti 4 in pol milijona dinarjev in ker se vzdrževala naša konkurenca v Vojvodini le s pomočjo posebnih železniško-tarifnih ugodnosti, ki so bile pod režijskim stavkom železnice. Omenjam še uvedbo carine na bencol in znižanje carine na parafin, ki je stopila dne 30. oktobra v veljavo in karata zadnja je zelo težko zadel in v neprilichni dobi drobno kemično industrijo, ker je imela v tem času znatnejše zaloge blaga na skladiščih.

Pričakujemo, da bodo po brezuspešnem poteku jesenske ženske ekonomske konference glede preferencialnih carin za uvoz žita in držav vzhodne Evrope v industrijske države srednje in zahodne Evrope, prvi carinski noveli kmalu sledile nadaljnje, da se popravijo nedostatk naših tarif in da našemu gospodarstvu one zaslobove, ki jo spričo znatno izpremenjenih carinsko-političnih odnosov v Evropi nujno potrebuje.

V trgovsko, političnem oziru sta bila v zadnjem času uzakojena dva važna zakona. In sicer dne 30. oktobra t. l. zakon o naknadnem sporazumu k trgovinski pogodbi med Jugoslavijo in Poljsko ter zavezni trgovinski sporazum med Jugoslavijo in Egiptom. V prvem smo dobili izjemne kontingente za uvoz nekaterih vrst poljedelskih proizvodov in živil, katerih uvoz je sicer v Poljsko republiko prepuščen, z začasnim sporazumom z Egiptom pa je bil vzpostavljen modus vivendi, ki nam jamči, da se bo postopalo z robo iz obeh pogodbenih držav po načelu največjih ugodnosti, ker je bilo spricho odpovedi stare pogodbe z Jugoslavijo in uvedbe nove povečane egiptovske carinske tarife nujno potrebno.

V prihodnjem letu pričakujemo pričetek carinsko-tarifnih pogajanj s Českoslovaško republiko, ki bodo za industrijo v dravski banovini zelo važnega pomena. Kakor znan, so bila ta pogajanja pričeta že leta 1928, a so bila vsled nastalih težkoč prekinjena in se bodo šele sedaj obnovila.

Med najvažnejše dogodke po zadnji plenarni seji je zabeležiti obisk predsednika ministrskega sveta ter gospodov ministrov financ, pravosodja, šum in rud ter ministra brez portfolija dr. Šveglja v dravski banovini. Namen teh posetov članov kraljevske vlade med narodom je, da omogočijo neposreden stik, da se z osebnim kontaktom uverijo o potrebah raznih krajev, da jih morejo v zakonodajnih in upravnih ukrepih čim boljše upoštevati.

Naša zbornica je ob priliki tega poseta v Ljubljani izročila ministrskemu predsedniku in ostalim članom kraljevske vlade

spomenico, v kateri je na kratko očrtala najvažnejše gospodarske potrebe trgovin in industrije v dravski banovini. Prepis te spomenice je zbornica dostavila vsem zainteresiranim resornim ministrom s prošnjo, da vsak v svojem delokrogu upošteva iznesene predloge.

V smislu obljube, ki sem jo dal na zadnji plenarni seji, si je zbornica prizadevala, da vprašanje zgradbe železniške zveze med Kočevjem in sušsko progo po uspehi manifestaciji na Sušaku ne ostane na mrtvi točki. Zdi se mi, da nam zadnja seja akcijskega odbora daje mnogo povoda, da gojimo nado, da je to vprašanje krenilo na pravo pot, ker tudi vprašanje financiranja dobiva vedno bolj konkretne oblike. Po zagotovilih, ki smo jih prejeli od članov kraljevske vlade v Beogradu, lahko pričakujemo, da nam bo uspelo v prihodnjem letu, da se znatno približamo uresničitvi te zahteve, za katero se borimo že od prve vrata. (Konec prih.)

Nova zeljarska vojna

Kakšna grozanska nesreča je pretela Ljubljani, ko so jo hoteli napasti razjarjeni trnovski in krakovski zeljarji, smo poročali po resnici in pravici, kakor o vsaki važni nevarnosti. Šiba lakote in vojne je pretela našemu mirnemu mestu, kajti kruti zeljarji nam niso hoteli prodajati kislega zelja. Za dobrega ljubljanskega purgarja pa ni bujše smrti od lakote, zlasti če pri tolstih prekaženih reberih ali pa pri klobasah ni kislega zelja. Pomislite, tako neznanaka smrt v sezoni kolin! Grozovitejša bi bila edino še smrt od žeje. Kako sploh more pošteno ljubljansko srce veseliti življenje brez pristnega trnovskega in krakovskega zelja!

Vestno smo tudi poročali, kako sta mestni tržni osek in mestno tržno nadzorstvo spodila trnovske in krakovske zeljarice z Vodnikovnega trga. Češ, da prodajajo svojo kislado slaščico po prisiljeno visokih cenah. Tiso trdovratna zeljarska mogočnost se je skisala, ko so gospodje z magistrata navili tisto viži o navijanju cen in o državnem tožilstvu. Pridušali so se okrog polnih kadi po Trnovem in Krakovem, da so se kresale iskre, pa so v globoke žepe stisnili fige in podpisali z magistratom premirje. Najfinelše zelje, tisto, ki je samo za dom, in pa tisto, ki je za v Zagreb in za druge daljne kraje, sploh samo najprvostnejšo robo so na videz skesani na milo škripajočih cizah pripeljali na trg, češ, naj se le okusijo z dobrim zeljem Ljubljani, potem jim bomo pa zopet lahko po najvišjih cenah prodajali blago, kakršnega drugje še marajo ne.

Trnovska ponižnost in krakovska dobrota sta bili pa le kratkega veka. V praznikih so se premaganci krepčali in okrepili ter zbrali toliko moči, da so napravili načrt za nov naskok na občino in trg. Preveč zaupljivi Ljubljani so jim namreč šli na lim in večeraj so zeljarice pretrgale slavnostno premirje in z zgodovinsko listino obrisale svoje škafe, žebre in kadi. Kislo zelje so so namreč kljub svojemu zagotovitvi in prepovedi tržne oblasti večeraj zopet pričele prodajati po 3 do 4 Din.

Proti verolomnemu sovražniku je občinski generalni štab poslal v prvo bitko samo še svojo hrabro in v najljutejših bojih s predpasniki, jerbasi in cajmami preizkušeno zeleno gardo. Na njenih viražajočih zastavah žare napis: Imamo prvovrstnega zelja po 2,50 Din kolikor hočete! In za tem geslom bo neustrašna garda korakala tudi v smrt.

Krvav boj se nam obeta. Durchhalten! Gospodinj in kuharice naj upoštevajo vojna naredba tržnega odeska in nadzorstva ter kupujejo blago samo tam, kjer je ceneje, ne pa da bi ga same dražile, kakor se večkrat dogaja. To pa ne velja samo za kislado zelja in repo, temveč za vse blago. Tržno nadzorstvo in tržni osek se namreč trudita na vse načine doseči nižje cene živil in je s posredno organizacijo tudi uspelo v kratkem času cene nekaterih živil znižati na polovico. Nizke cene se bodo po obdržale le tedaj, če bodo gospodinjne plačevalce za živila le od mestnih tržnih oblasti predpisane cene. Po teh cenah je namreč na trgu dosti prvovrstnega blaga, samo gospodinj in zlasti kuharice naj ne bodo tako komodne, da kupujejo živila od prve prodajalke. Dumping.

Balzacov „Mercadet“

(Režiser dr. Branko Gavella).

Zelo zanimiva, do skrajnosti napeta, duhovito zabavna in čisto sodobna komedija. Človeku je skoraj žal, da je ne igrajo v modernih oblekah in med modernim okoljem. Tako resnična in aktualna je, kakor bi se godila v sedanjosti in kakor da jo gledamo, ko jo doživljamo naši znanci.

Morda je bil idealist Minard — le uradnik more biti tak — v Balzacovi dobi prav tako lepa izjema, a vendarle resnično živčasta izjema, kakor so Minardi izjemni dandanes in pač le med uradniki. Neugnani spekulanti, pustolovski dolžniki bankroterji, ki živijo v razkožju na tuje stroške, uporabljajo svoje žene za reklamne plakate po plesiščih, gledališčih in zabaviščih, barantajo z lepimi hčerkami, se utapljaajo v poplavi ničvrednih delnic, neplačanih menic in računov, so z eno nogo že v ječi, a plačajo zmerom iznova na površino, takih tipov je bilo zmerom in jih je še zmerom nešteto.

Balzac zaključuje Mercadetovo dolgo borbo z upniki, s katerimi se igra kakor mačka z mišmi, ki pa ga končno je docela upeljal in izčrpal, z romantičnim prenečenjem, ki nastopi kakor pristni dex machina baš v najbolj kritičnem trenutku: iz Indije mu prinese prijatelj ogromno vsoto, s katero bo lahko zadovoljil vse upnike in štel se lep prebitnik. Ker ta konec preseneti celo Mercadeta, je posebno močan.

Balzac je pač to komedijo, polno duhovitih, sarkastičnih in strupeno ironičnih aforizmov, na katere je publika s polnim razumevanjem reagirala, napisal iz lastnih občutkov in doživljanj pa tudi iz lastnega hrepenenja. Nešteto krat si je želel, da

bi ga rešil takle prijatelj ali stric iz Indije, amerike ali od koderkoli doigovi s katerimi se je boril vse življenje. In prav zato je napisal tako izvrstno komedijo.

Komedija „Mercadet“ je pravzaprav ena sama velika uloga, kajti skoraj vse druge osebe v komediji so le epizodne: azen ideasta Minard in pustolovca Brina so vse ostale vloge skoraj le pike, večje in podpiča v stavkih, ki jih skoraj brez odhila govori Mercadet.

Gosp. Levar je absolviral to svojo menda največjo ulogo uprav silajno. Tudi fizično je dognal silno težko nalogo res odlično. Mercadeta je doživljal tako resnično, ga podajal z vso umetnostjo svoje močne dialektike tako živo in vseskoj temperamentno v igri in mimiki tako izpreteno ter niti za trenotek ne omahujoč, da mu gre naše največje priznanje. Na vrhuncu je bil v vsem prvem in ob zaključku tretjega dejanja. Žel je po vseh dejanjih uprav viharno pohvalo.

Izmed ostalih je omeniti še simpatično gospo Mercadetovo, go. Medvedovo, prijetno toplo Julijo, go. Vido Juvano, prav zadovoljivega uradnika ljubimca Minarda, go. Jana in elegantnega sleparja Dandyja Briva, go. Železnika; med upniki so bili hvalevredni tipi gg. Kralja, Skrbniška in Lipaha, go. Sancin kot sluga, goč. Slavčeva kot sobarica in goč. Rakarjeva kot kuharica so bili povsem ustrezni. Šibkejši je go. Plut kot Vederlin, slab pa Bratinov Mericourt. Temu igralcu pač, lehkli elegantci absolutno ne pristojajo. Tudi upniki v 3. dej. so bili večinoma po maskah in kretinah preveč maskaradni.

G. dr. Gavella je komedijo po svoje odlično priredil v teh dejanjih in prizore z upniki v poslednjem dejanju pripisal sam treh dejanjih. V Pragi jo igrajo baje celo le v dveh. Uporabljal je v več prostorov razdeljen oder, ker jih zahteva notranja struktura dela samega, kakor pravi Gledališki list. Realistični igra pa ji zadoščali pač tudi le dve sobi realističnih sten z naznačenim predobno. No, komur je več drugače, habeat sibi! Meni mi...

Priznati treba, da je dr. Gavella postavil vzorno pripravljeno, močno razgibano, v dejanjih izravnavno in temeljito proučeno predstavo. Njegova zasluga je, da učinkuje igra stare tehnike tako moderno. Občinstvo mu je živahno izražalo svoje priznanje in ga po prvem dejanju pozvalo opetovano na rampo. Iskreno ga pozdravljamo kot odličnega strokovnjaka in smo uverjeni, da nam ustvari še več takih prvovrstnih prevodov.

Gledališče je bilo razprodano, in se publika razhajala jako zadovoljna z močno komedijo in teatralno izredno zanimivo predstavo. Nadejamo se, da pritegne ta komedija v gledališče tudi one kroge, ki ga doslej niso posečali. Tu se jim ponuja resničen užitek.

Fr. G.

Božič v vojašnici 40. pešpolka

Mnogo je pri nas ljudi, ki mislijo, da se po vojašnicah nikdo ne zmeni za katoliške praznike, kakor pravoslavne ali muslimanske ali tudi židovske, sploh pripadniki vseh v državi priznanih verstev živajo pri vojakih popolnoma enake pravice.

Res je, da pravoslavni vojaki gredo pred svojim svetim večerom slavnostno na konjih in z vozovi skozi mesto v gozd po »badnjak«. Verjamejo, da bi bil tudi katoliškim vojakom dovoljen tak spreved, če bi ta običaj imeli. Ker je pa naš božični praznik in miran, da na sveti dan človek niti k sosedu ne sme, zato tudi praznovanje božičnih dni tudi po kasarnah ni bučno. Tako je tudi letos, kakor druga leta, naš triglavski polk praznoval katoliški božič z vso častjo.

Ze pred prazniki so dobili vsi dijaki 40. p. p. polka dopust, da so šli domu, čeprav dijaki o božiču za reden dopust še nimajo pravice. To izjemo je naklonilo poveljstvo našega polka svojim dijakom in tudi pretežnemu številu drugih katolikov le zaradi praznikov.

Kar je pa moralo ostati vojakov, ki praznujejo katoliški božič, jim je pa polk priredil prav lepo božičnico. V bogato z zelenjem in trobojnicami okrašen dvoran mitraljeske čete 40. p. p. v kasarni kralja Petra so se na sveti večer zbrali vsi oficirji polka s komandantom g. Cvečjem na čelu. Ob ogromnem, vsem s svetkani osvetljenem in bogato okrašenem božičnem drevescu je vojakom, ki ne morejo božiča praznovati doma med svojimi, razložil z globoko v srce segajočimi besedami pomen svetega večera sam poveljnik polka g. polkovnik Cvečji in jim voščil srečno in veselo praznike. Brez razlike vsem vojakom, rekrutom in onim, ki gredo kmalu domu, so voščili praz

Dnevne vesti

— **Cenjene naročnike prosimo**, naj nam oprostite današnje zamudo v dostavi lista, ki jo je zakrivila višja sila. Sredi dela je namreč odpovedal električni tok in vsi stroji so stali nad 1 uro. Mestno elektrarno pa ponižno prosimo, naj nam v bodoče s takimi novoletnimi voščili in darili prizanaša.

— **Opozorilo davkoplačevalcem**. Dravska finančna direkcija objavlja uradno: Z razpisom z dne 20. decembra 1930, št. 73.986 je finančno ministrstvo, oddelek za davke, odredilo rok za predlaganje davčnih prijav za pridobitno in pavšalni davek na poslovni promet za leto 1931 v času od 5. januarja do 5. februarja 1931. Davčni zavezanci, ki plačujejo davek na poslovni promet po knjigi opravljenega prometa, so dolžni skupno prijavo o izvršenem poslovnem prometu v letu 1930 predložiti do 31. januarja 1931. Z ozirom na novi zakon o davku na neoprejenjene moške morajo davčni zavezanci v svojih prijavah za pridobitno navesti tudi, ali so samci, vdovci brez otrok ali ločenci in koliko so stari. Družabniki posameznih podjetij morajo, če so samci, vdovci ali ločenci, navesti tudi, v kakšnem razmerju so udeleženi na podjetju.

— **Razid društva**. Lovsko društvo v Žerovnici je na običnem zboru sklenilo razid. — **Ujedinjenje agronomov**. V glavni zvezi srbskih poljedelskih združenj se je vršila v soboto zvečer širša konferenca predstavnikov združenj agronomov, ki imata sedež v Beogradu in Zagrebu. Šlo je za združitev obeh združenj v jugoslovensko združenje agronomov. Sklenjeno je bilo, da se skliče čimprej skupni občni zbor obeh združenj, na katerem bodo sprejeta pravila o enotnem združenju jugoslovenskih agronomov.

— **Pravilnik o pospeševanju živinoreje**. V poljedelskem ministertvu je izdelan prvi del pravilnika o izvrševanju zakona o pospeševanju živinoreje. Pravilnik je bil poslan vsem banškim upravam na vpogled. Pravilnik bo v celoti izdelan čez dva meseca.

— **Enotna organizacija bančnih uradnikov**. V nedeljo se je vršilo v Beogradu zborovanje združenja bančnih uradnikov, na katerem je bil prečitan zapisnik sporazuma, da se združenje bančnih uradnikov v Beogradu pridruži Zvezi bančnih uradnikov v Zagrebu. Beograjsko združenje bančnih uradnikov se je takoj spremenilo v podružnico zveze bančnih uradnikov Jugoslavije.

— **Nov sneg**. Dva dni stro imeli pusto, megljeno vreme, snoči je pa temperatura padla in čez noč smo dobili precej novega snega. Davi ob 7. so znašale padavine v Ljubljani 11.1 mm. Nov sneg je zapadel tudi po drugih krajih dravske banovine. V Zagrebu in Beogradu je pa davi deževalo. — **Slovenska šolska Matica** podaljšuje subskripcijo na dr. Gogolovo knjigo »Pedaško vrednote mladinskega gibanja« do 1. februarja 1931. Ker se je prijavilo doslej samo 540 subskribentov, a jih je za izdajo knjige potrebnih najmanj tisoč, je šolska Matica primorana, da še enkrat apelira na našo inteligenco, ki naj ji omogoči, da delo čimprej izide. Prijave je poslati na dosedanjí naslov: Slov. šolska Matica v Ljubljani, Komenskega ul. 19.

— **Novo postajališče**. S 1. januarjem 1931 bo izročeno prometu novo postajališče Domagovič na progi Zagreb—Sušak med postajo Jastrebarsko in postajališčem Lazine. Na novem postajališču se bodo ustavljali potniški vlak št. 101 ter mešani vlaki št. 344, 347, 341, 348 in 343 in sicer samo toliko, da bodo mogli potniki vstopiti in izstopiti.

— **Zene in gospodinjice**. Velike so vaše vsakodnevne skrbi in brige. Neprestano morate razmišljati in ugotabiti kako bi svoj dom čim udobneje uredile, da bi bila družina nanj še bolj navezana ter kako bi zboljšale gospodinjstvo v splošno zadovoljstvo vseh domačin. V raznih listih in revijah se objavljajo različni nasveti in navodila, toda zena, ki se ukvarja z gospodinjstvom in z družino, jih ne more, jih ne utegne zasledovati. In vendar so ji taki nasveti in razna praktična navodila v današnjih dobi prepotrebni. Zato ji svetujemo, da si nabavi »Gospodinjski koledar« za l. 1931., kjer najde zbrano in lepo urejeno vse, kar jo mora zanimati in koristiti. Poleg raznih razprav in člankov o ženi in splošnem gospodinjstvu o domu in vrtu vsebuje ta koledar tudi obilno novih kuhinjskih receptov za razne juhe, prikuhe, mesne in zeljate jedi, solate in slaščice. Posebno zanimivi pa so recepti za srbsko sladko. Vsežen del koledarja je tudi troškovnik, kamor zapisuje skrbna gospodinja vse svoje dnevne izdatke. — **Koledar** je naprodaj po vseh podružnicah Jugoslovanske Matice, po vseh knjigarnah in v upravi »Gospodinjkega koledarja« v Ljubljani, Selenburgova ul. 7/II, kjer se ga naroča tudi pisмено. — **Cena** je Din 20.—, za člane Din 16.—, s poštnino Din 1.75 več. Koledar je trdno vezan in primerno novoletno darilo našim ženam in gospodinjicam.

— **Sv. Kristof pri Laškem**. Vsem posetnikom iz občine Sv. Kristof se nanašajo, da znaša članarina za Kmetijsko podružnico občine Sv. Kristof za leto 1931 še vedno Din 20.— kot dosedaj, ker plača razliko za vsakega člana podružnice iz lastnih sredstev. Člani bodo imeli sledeče ugodnosti: 1. Vsak član dobi brezplačno 1 jabolano prve vrste, vrednost 15.— Din. 2. Dobival bo vsak povečanega Kmetovalca. 3. Dobi vsak član podporo za slučaj poginule žive ali svinje, gl. pravilnika. 4. Dobavljal se bo umetni gnoj po znižani ceni. 5. Svinje se bodo cepile dvakrat letno po polovični ceni itd. Podružnica poziva vse posetnike iz občine Sv. Kristof, da pristopijo kot člani k podružnici iz lastnih interesov, ker ugodnosti, ki se sedaj nudijo, člani do sedaj še niso bili deležni. Kdor hoče biti član podružnice, se naj priavi in plača članarino po Din 20. vsaj do 15. januarja 1931 pri enem izmed

sledečih zaupnikov: Goter Franc, Tremarje, Zupan Jože, Debro, Senica Franc, Malič, Kajtna Jože, Slivno, Juteršek Matevž in Janič Ludvik, Sp. Betica, Šerhan Nikolaj in Lah Franc, Zg. Retica, Kurnik Blaž, Govce, Kobilč Alojz, Kuretno, Trbovc Jože, Sv. Kristof, Kačič Luka, Strmca, Kapla Jože, Trnovo, Knez Janez, Sevc, Dermovšek Franc, Sv. Marjeta, Senica Ivan, Sv. Marjeta, Privšek Ivan, Ogeče, Selič Anton, Jesenaravno, Grešak Rudolf, Brezno, Povše Martin, Belovo, Knez Martin, Sv. Jedert in Šunter Franc, Trnovhrib. Odbor Kmet. podr. Sv. Kristof.

— **Registrirani vozil**. Po čl. 16. uredbi o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih z dne 6. junija 1929 Ur. list 273-64 mora imeti vsako vozilo, kolikor ga ni reguliralo in označilo s številko upravno oblastvo, na levi strani pritrjeno tablico, na kateri mora biti označeno lastnikovo ime in njegov natančen naslov. Velikost in obliko tablic predpiše občinska oblastva. To registriranje vozil se mora izvršiti meseca januarja vsakega leta. Neregistrirana vozila se na javnih cestah ne smejo rabiti. Policijska uprava v Ljubljani opozarja torej vse lastnike vozil v policijskem okolišu, da opremijo do 15. jan. 1931 svoja vozila s predpisanimi tablicami in se v to svrhu zgledajo pri županstvih svoje občine, kjer se jim bodo vozila registrirala. Lastniki vozil, ki se zalotijo po 15. jan. 1931 na javnih cestah brez predpisanih tablic bodo kaznovani po čl. 36 cit. uredbi z globo od 50 do 1500 Din oziroma zaporom od 1 do 30 dni.

— **Smuški tečaj na Blokah** v Novi vasi, ki ga vodi g. R. Badjura, se nadaljuje od 31. t. m. naprej. Snežne razmere so zopet prav ugodne; na trdi stari podlagi je 10 cm pršica in še sneži. Kurljivih sob za goste dovolj na razpolago. Najugodnejši dohod v Novo vas je z direktnim Pečnikarjevim avtobusom od Česnovarja pri Dolenjskem mostu ob delavnikih ob 12.15, ob praznikih in nedeljah ob 8. zjutraj, ali pa preko Rakeke in z avtobusom na Bloško polico, odtod 4 km peš (na smučkah) v Novo vas.

— **Vreme**. Vremenska napoved pravi da bo oblačno vreme s padavinami. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 12, v Mariboru 1.2, v Beogradu 3, v Zagrebu 2, v Ljubljani 3.4, v Sarajevu 1, v Skoplju 0.5. Davi je kazal barometer v Ljubljani 756.3, temperatura je znašala 0.6.

— **Sokolsko društvo Kočevje** vabi na glavno skupščino, ki bo dne 6. januarja 1931 ob 14. uri (2. uri popoldne) v dvorani gostilne Beljan. Polnaštevilna točna udeležba obvezna. Ako ni navzoča tretjina članov, je pol ure pozneje skupščina sklepna z istim dnevnim redom brez ozira na navzoče število.

— **Sv. Jedert nad Laškem**. V nedeljo, dne 4. januarja 1931 se vrši ustanovna skupščina Sokola. Sv. Jedert s pričetkom ob 15. uri (3. uri pop.) v Soli pri Sv. Jedert nad Laškem. Po skupščini bo zapel pevski odsek Sokola Sv. Jedert, narodne pesmi. Vabljeni so vsi člani in prijatelji Sokolstva, da se skupščine polnoštevilno udeležijo. Pripravljani odbor.

Najprijetnejši

Silvestrov večer vam bo nudila restavracija in kavarna „EMONA“

Ples v restavracijskih in gornjih lokalih od 8. ure naprej. Normalne cene, nikake vstopnine.

— **Avto podrl dva kantona**. S škočljice nam poročajo: V nedeljo zvečer okoli 20. je vozil v smeri proti Ljubljani neki ljubljanski avtotaksi. Hotel se je ustaviti pred znano gostilno E. Robežnika na škočljici, je pa radi megle in pa ker je zavozil malo predaleč, podrl na bližnjem mostu oba cestna kamna. Avto je običal v jarku, dočim je šofer k sreči odnesel zdravo kožo. Kmalu so prihiteli na kraj nesreče bližnji vaščani, ki so z velikim naporom spravili avto nazaj na cesto. Na omenjenem mostu se cesta znatno zoži in je zato ponoči zlasti ob megljenem vremenu zelo opasna. Radi podaljšanja tega mostu se je vršil že ogled, ki je ugotovil, da je most treba znatno razširiti, ostalo pa je pri starem in za most se ne zmezi živa duša. Apeliramo na merodajni cestni odbor, da se ta most čimprej podaljša vsaj za dva metra, kar je že dolgo in nujno potrebno v izogib nadaljnjih nesreč.

— **Sokolsko društvo Radovljica** ima svojo glavno skupščino dne 8. januarja 1931 ob 20. v Sokolskem domu. Dnevni red v smislu pravilnika je razviden na društvenih oglasnih deskah. Posebnih vabil ne bomo pošiljali članstvu. Udeležba je dolžnost! Uprava. 694/n

— **Tatinska guvernantka**. Trgovca Marko Geiger v Novem Sadu je bil v zadnjem času večkrat zaporedoma okraden. Na Stefanovo se je v njegovo stanovanje splazila bivša guvernantka, ki je poznala razmere v hiši, vzela je ključ ob blagajni, jo odprla in pobrala iz nje 50.000 Din. Hotela se je neopaženo izmuzniti iz sobe, v tem hipu je pa prišla trgovčeva mati. Guvernantka jo je v zadnjem hipu opazila in se skrila pod posteljo. Geigerjeva mati je hotela iz blagajne vzeti 10.000 Din, preseščena je pa opazila, da je skoraj ves denar izginil. To se ji je zdelo čudno, pregledala je stanovanje in našla tatlico pod posteljo. Videč, da je zasčena, je planila Planškovca izpod postelje in začela Geigerjevo daviti. Ta je začela klicati na pomoč, njene klice je čul trgovec, ki je prihitel v stanovanje in tatlico prijel.

— **Nesreče in nezgode**. Na Kovcah nad Tržicem se je včeraj popoldne smučal Rad Tavcar, sin zobozdravnika iz Ljubljane. Med smučanjem je tako nerodno padel, da si je zlomil levo roko. Moral je v bolnico. — **Včeraj popoldne** je mehanik Edvard Stepič, zaposlen pri O. Žužku v Kolodvorski ulici, pogajal motor avtomobila, plini so ga pa tako omamili, da se je onesvestil. Fanta so morali prepeljati v bolnico, je pa že izven nevarnosti. — **Težja nesreča** se je pripetila včeraj popoldne v St. Rupertu pri Krškem. Posestnik Sever je podiral drevesa in veja je tako močno oplazila njegovo 7letno hčerko Pepco, da ji je zlomila levo nogo. — V bolnico so morali prepeljati tudi 63letnega Petra Novaka iz Cerkelj nad Kranjem, ki ga je France Žnidar tako močno vrgel ob tla, da si je zlomil levo roko. Na tleh ležečega je Žnidar še močno obrcal.

Silvestrova noč Ljubljanskega Zvona v vseh prostorih hotela „Bellevue“ Zelo bogat spored — Ples

— **Epilog krvavega zločina v Kosovski Mitrovici**. Pred meseci se je v Kosovski Mitrovici odigrala grozna rodbinska tragedija. Zora Vukičevićeva je iz ljubosumnosti ustrelila svojega moža, administrativnega kapetana Jovana Vukičevića. Nedavno se je obtoženka zagovarjala pred tamšnjim sodiščem, ki pa je na podlagi mnenja psihiatrov umobolnice odstopilo od obtožbe. Kasacijsko sodišče v Beogradu je pa tni razveljavilo sklep sodišča v Kosovski Mitrovici, ker je mnenja, da bi se proti obtoženki vseeno morala vršiti razprava in da bi sodišče moralo ugotoviti, če res ni odgovorna za svoje dejanje. V tem primeru bi moralo sodišče odrediti, da Vukičevićovo prepečejo v blazinico. Na podlagi sklepa kasacijskega sodišča se bo morala Vukičevićeva vseeno zagovarjati zaradi umora.

— **Težka avtobusna nesreča**. Na cesti Velika Grdjevica—Bjelovar se je tni pripetila precej težka avtobusna nesreča, ki sicer ni zahtevala človeških žrtv, pač pa je materialna škoda precejšnja. Na gladki in spolzi cesti je avtobus zdrknil v jarek, se prevrnil in vnel. V avtobusu sta bila samo lastnik Mile Ratsičev in neki potnik, ki sta se rešila, avtobus je pa zgorel. Škoda znaša okrog 130.000 Din.

— **Strašna nesreča v mlinu**. V Ploternici blizu Brezovice se je tni pripetila težka nesreča, katere žrtve je postal 13letni mlinarski vajenec Mate Krapanski. V soboto popoldne je prinesla neka ženska mernik pšenice v mlino, da jo zmleje. Ker mlinarja ni bilo doma, je delo prevzel Mate. Odšel je iz mlina in dvignil zatvornice, da požene mlinska košeca. Nesreča je hotela, da mu je izpodrsnil in padel je v potok, ki ga je potegnil naravnost pod mlinsko kolo. Kolo je nesrečnega fanta pogoltno zmečkalo. Komisija je ugotovila, da ga je od strahu zadela srčna kap in da je bil mrtev, še predno je prišel pod mlinsko kolo.

Iz Ljubljane

— **Iz V četrtke po Treh krajih t. j. 8. januarja** v novem letu doživljal Ljubljana senzacijo, ki jo ni mogla nikdar pričakovati. Veselic, balov in koncertov imamo sicer polno, da nam gredo žepi iz šiva, na tak monstre-koncert, kakor ga ta večer prirede z materijelno pomočjo svojega pravilnično dobrobrnega šefa g. F. Krapeša uslužbenici naše veleumestne »Zvezde« v prid revnim šolarjem, na tako dobrodelno prireditve pa Ljubljancem niso mogli nikoli misliti. S čistim dobičkom bodo namreč prireditelji, ki so sami kaj pčilo obdarovani s posvetnim blagom, nakupili oblek in obuval, ki jih ob sodelovanju šolskih oblasti javno razdele revnim šolarjem. Da se obdaritve lahko udeležijo vsak prijatelj otrok, bo občinstvo o njej obveščeno ob pravem času. Koncert prirede vse tri godbe »Zvezde« združene in še člene z godbeniki muzike dravske divize. Zasedba bo popolnoma francoska z dvema klavirjema, kar je za Ljubljano posebnost svoje vrste. Pravo umetniško atrakcijo pa pomeni najprej program koncerta, ki ga bodo dirigirali vsi trije kapelniki »Zvezde« izmenoma. Program objavijo prireditelji v kratkem z lepaki. Prava veleumestna novost za Ljubljano pa bo po koncertu ples, kjer bosta igrali dve godbi menjaše se tako, da bo godba igrala neprestano in brez pavz. Ga ni Ljubljancema, ki bi ne dal nekaj na stran, da bo lahko poslušal ta originalni koncert in se vrtil na takem plesu neprenehoma — v tako plemeniti namen. Iznajdljivim uslužbencem »Zvezde« že danes lahko čestitamo k uspehu.

— **Koncert češkoslovaške in jugoslovanske nacionalne glasbe**. V nedeljo, dne 4. t. m. bo koncertiral v veliki dvorani ljubljanske Kazine takozvani Maudrov duduški trio, katerega tvorijo trije češkoslovaški učitelji in sicer virtuozi na dude Jenda Maudr, sopranistinja gđ. Slava Režnikova in violinist France Ruda. Imenovani trije umetniki potujejo kot koncertna enota že par let po celi Evropi ter prirejajo koncerte v vseh kulturnih središčih. Bili so že na skrajnem severu v Norveški in Skandinavski, poznajo Rusijo, ravno tako dobro pa tudi zapadno Španijo. V nedeljo zvečer nastopijo prvič javno v Ljubljani, lansko leto so enkrat igrali v Češkoslovaški Obci. Ker je to sivojstven umetniški večer opozarjamo na njega prav posebno našo koncertno publiko. Vstopnice v Matični knjigarni.

— **Iz Sokol na Viču** ima svoj Silvestrov večer v sredo 31. decembra v dvorani Sokolskega doma z zelo zabavnim programom. Začetek ob pol 21. Vstopnina 7 Din.

Restavracija „Slon“ Ljubljana

bo na novega leta dan odprta že na vse zgodaj. Najfinejši in najokusnejši zajtrk.

Priporočata se

Roth & Klasek, restavraterja.

— **Iz Silvestrovanje na Taboru** privabi vsled svojega pestrega sporeda vsako leto občinstvo, ki si želi priske zabave. Tudi letos je preskrbljeno za to, da bo vsakdo imel od sporeda umetniški in zabavni užitek ter v ta namen sodelujejo poleg domačega članstva priznani slovenski umetniki in umetnice, celokupni baletni zbor kr. opere in drugi. V zabavnih točkah nastopajo domači in inozemski strokovnjaki, za ples pa bo obilo skrbel priznani orkester Sokola I. Uprava ni štedila ne truda ne stroškov ter bodo po vseh prostorih namešteni ojačevalci svetovnoznane trvdke »Western Electric Co.« (montira »Radio Ljubljana«), ki bodo cel spored jasno prenašali do zadnjega kotlička. Odmore bo izpolnjevala reproducirana glasba na »Homocord« ploščah. Spored odaja »Radio Ljubljana«.

— **Premiera burke »Prostozidarje«** na Sentiakobskem odru. V četrtek, dne 1. jan. vpripori Sentiakobski oder smehopolno burko v treh dejanjih »Prostozidarje«, ki se bo vsled svoje izredno zabavne vsebine gotovo zelo priljubila posetnikom. Burka je popolnoma nova, ter se bo sploh prvič igrala v naši državi. Vstopnice se dode v trgovini gosp. Miloša Karničnika na Starem trgu. V soboto, 3. in v nedeljo, 4. jan. se ista burka ponovi.

— **Iz Zborovski koncert Slovenskega učiteljskega pevskega zbora** bo kakor že javljeno v ponedeljek, dne 5. januarja v veliki Unionski dvorani. Učiteljski pevski zbor nastopi v impozantnem številu 50 pevki in pevcev ter izvaja pod vodstvom svojega zborovodje g. Srečka Kumarja bogat vokalni program jugoslovanskih skladb. Zbor, ki je lansko leto z največjim uspehom absolvirail serijo koncertov po Češkoslovaškem in ki prireja z veliko ambicijo koncerte po raznih važnejših krajih naše kraljevine uživa velik umetniški sloves. Zato priporočamo obisk njegovega koncerta. Podrobneje o skladbah prihodnj. Vstopnice se že dode v Matični knjigarni.

Silvestrovo

SOKOLA I. NA TABORU Zelo bogat spored, v vseh dvorinah godba, po polnoči PLES. — Vstopnina 10 Din.

— **Iz JNAD »Jadrane«** sporoča, da odpade drevi plesna vaja, na kar opozarjamo cenjene plesalce in plesalce!

— **Iz Občni zbor železniških vpokojencev** preložen. Dne 6. januarja 1931. napovedani redni občni zbor društva železniških vpokojencev se radi nastalih ovir, še ne urejenih železniških legitimacij preloži na nedoločeno čas. — Predsedstvo.

— **Iz Pat in Patachon — matineja za mladino**. Jutri ob pol treh popoldne in na novega leta dan ob 11. dopoldne bo predvajala ZKD v kinu »Ljubljanski dvor« kot mladinsko predstavo izvrstni film »Pat in Patachon kot detektiva«. Kdor se želi od srca nasmejati izvrstnim dvotipom popularnih humoristov, naj si ogleda ta film!

— **Iz Blagajna Poštno hranilnice**, podružnice v Ljubljani bo poslovala radi letnega zaključka jutri za stranke le do 12. — **Iz Počastitve spomina vseuč. prof. Majda**. Proforski zbor tehniške fakultete univerze kralja Aleksandra I. je poklonil ruskim beguncem ob priliki smrti prof. ing. Ignacij Majdela Din 1000 mesto venca na krsto umrlega kolega.

— **Iz Posetnike Silvestrovo noči Ljubljanskega Zvona** na Bellevue opozarjamo, da bo od sedme ure zvečer izpred Figovca vozil Čarmanov avto do šišenske cerkve. Prireditve se korporativno udeležijo strelski klub Pif, paf, puf.

— **Iz Češkoslovaška obec v Ljubljani** porada silvestrovski večer v Narodnem domu v mestnosti loutkovega divadla. Ku bojnje učasti zve odbor.

— **Iz Silvestrov večer Sokola šiška** v Reininghausu. Začetek ob 20. Vstopnina Din 5.—. Po polnoči ples. 693/n

— **Iz Pevski zbor Glasbene Matice**. Skupna vaja mešanega zbora v petek 2. januarja 1931. Četr ure pred to vajo se sprejemajo novi dobi pevci in pevke, ki se obvežejo za sodelovanje najmanj dve leti v zboru. Odbor.

— **Iz Poskušni vlom**. V ponedeljek zjutraj so tatovi poskušali svojo srečo tudi pri trafiki Cirila Krajca pri pruskom mostu. Vlomilec se je lotil težke ključavnice pri zunanjih vratih trafike in se mu je tudi posrečilo, da je vrata odprl. Očividno pa ni mislil, da je trafika zaprta z dvojnimi vrati; notranjih vrat se ni lotil ter je odšel brez plena. — **Baje** se je mudil vlomilec pri poslu med 5. in 6. uro.

— **Pri obledeli sivo rumenkasti barvi kože**, motnih očeh, slabem počutju, zmanjšani delavni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, žledodnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni boleznij je pametno, da izpijete nekaj dni zapored vsako jutro na tešče kozareček naravne »Franz Josef« grenčice. V zdravniški praksi se »Franz Josef« vada radi tega posebno uporablja, ker naglo odstrani vzroke mnogih pojavov bolezni. Franz Josef grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Celja

— **c Sokolsko društvo v Celju** priredi Silvestrov večer v Celjskem domu. Na sporedu so razne komične telovadne točke, kupleti in ples.

— **Občni zbor Sokolskega društva** se vrši dne 8. januarja ob 20. uri v Celjskem domu.

— **c Podružnica sadij**, in vrtnarskega društva v Celju je dne 28. decembra 1930 na svojem rednem letnem občnem zboru soglasno sklenila, da se glasilo »Sadij in vrtnar« še nadalje izdaja kot samostojno glasilo, ker je list tako za prosep sadijarstva in vrtnarstva kakor tudi za obstoj sadijarskih društev neobhodno potreben.

— **c Silvestrov večer »Svobode«** bo v Narodnem domu z bogatim in peštrm sporedom. Začetek ob 20. uri.

— **c Triglavski ples**, ki se bo vršil v soboto 10. januarja 1931. v vseh prostorih Celjskega doma, obeta biti najbolj uspeša prireditve tekoče sezone. **Že dosedaj** je pri-glasenih okrog 200 akademikov iz naših vseučiliških mest. Svirala bo priznana najboljša plesna godba »Jonny-jazz« iz Ljubljane. Istega dne popoldne se bo vršilo ob 17. uri v sejni dvorani celjske Mestne hranilnice slavnostno zborovanje stareših in aktivnih članov »Triglava« ter delegatov bratskih akademskih društev. Proslava 55-letnice obstoja najstarejšega jugoslovanskega akademškega društva »Triglava« bo za Celje nedvomno ena od največjastnejših javnih prireditve v zadnjih letih.

— **c Le še jutri in pojutrišnjem lahko** kupite srečke državne razredne loterije za igranje v I. razredu 21. kola. Srečke dobite v celjski podružnici »Jutrac«, Kocenova ulica 2. Nabavite si jih nemudoma!

— **c Izstop iz našega državljanstva**. Pri celjskem sreskem načelstvu je zaprosil za izbris iz našega državljanstva 62 letni posestnik Josip Spes, rojen v Smiklavžu, pristopen pa v Škofjo vas pri Celju, ker želi sprejeti avstrijsko državljanstvo.

Kje? Denar na cesti

Kje? Kje?

Uspehi Kolašic v Mostah

Na sv. Stefana popoldne je podružnica Kola jugosl. sester Moste-Sv. Peter priredila revni deci in bednim družinam prav lepo božičnico. Da je bilo veselje še večje, sta bile na programu tudi dve ljubki igrici, namreč »Božična pravljica« in »Povodni mož«, ki si jih šolski otroci in odrasli v režiiji akademika Borisa Komana prav srčkano igrali, prav posebno sta pa ugajala Miklavž in povodni mož, ki ju je igral Boris Roman, odlikovali so se pa tudi Ivan Keber kot božični mož, gđ. Hani Wiederwlohova kot božični angel, gđ. Anica Tavčarjeva kot bogata žena in gđ. Ivanka Svetličičeva kot revna vdova.

Sokolska telovadnica je bila še pred napovedano uro polna. Razen današnjih je obiskalo božičnico zlasti mnogo ljubljanskih Kolašic s predsednico gospo dvorno damo Franjo Tavčarjevo, ki so jo spremljale tajnica centrale s. Erna Schottova, s. Minka Jasperlinova, s. Jakobina Žitkova, s. Bahovčeva i. dr., navzoča sta bila pa tudi zastopnika Sokola starosta br. Pavšič in odbornik br. Gostič ter zastopniki raznih drugih društev.

Božičnica je otvorila vzorna predsednica ga. Marica Kruharjeva, ki podružnici predseduje z največjim uspehom vsa leta od njene ustanovitve, s pozdravom vseh navzočih, zlasti pa imenovanih, ter z zahvalo Sokolstvu upravniku g. Gradu, ki je s svojim šolskim deklinskim zborom tako povzdignil slavnost, nadalje pa tudi vsem odbornicam, zlasti pa pridnim nabiralkam in igralkam, sestram Mlakarjevi, Fabjanovi, Tavčarjevi, Ravniharjevi, Rahnetovi, Staretovi, Šušteršičevi in Wiederwlohovi. Sestri Mlakarjevi in Fabjanovi sta nabrali res znatne vsote in le z njuno pomočjo je bila omogočena tako bogata obdaritev.

Obdarovanih je bilo 52 šolskih otrok 10. revnih družin. Deca je dobila lepo volneno blago za topla obleka, perilo, pecivo in jabolka, družine so bile pa obdarovane s po 6 kg. težkimi zavoji živil.

Za darove so največ prispevali: firma Dukič in drug, ki je stalen dobrotnik podružnice, tovarna Pollak, trvdke Sarabona, Vovk. Dragotin Hribar, dalje Leopold Zupančič, ga. dr. Zalokarjeva, dr. Perko, ravnateljstva vseh tovarn v Mostah, uprava splošne bolnice, Nabavljalna zadruza dr. železnice i. dr., zahvalo pa zasluži tudi Sokol v Mostah, ki je odstopil dvorano brezplačno.

Res čudeže delajo mošćanske Kolašice, čeprav ob občine ne sprejemajo stalnih podpor, kakor druge humanitarne organizacije. Tudi ljubljanska občina jim še nikdar ni dala podpore, čeprav je ves Vodnat do cerkve sv. Petra pod okriljem te delavne podružnice. Z velikim trudom so lani podružnici naklonjeni močje dosegli, da je občinski odbor dovolil polporpo fondu za zgradbo društvenega doma Kolašic v Mostah, letos za božič je pa v prepotrebni fond prispevala tudi naša uvidna banska uprava Din 5000, za kar ji je podružnica kar najbolj hvalečna. Tudi od direkcije drž. železnice v Beogradu je podružnica z največjim veseljem prejela odlok, da je stavbišče za dom Kolašic v Mostah dovoljeno in bo tudi v kratkem odmerjeno. Tako so bile tudi mošćanske Kolašice obdarovane za božič od dveh močnih faktorjev, ki sta pač samo po zaslugi ocentla požrtvovalno in uspešno šloveljubna delo agilnega Kola v Mostah.

Ali si že član Vodnikovove družbe?

G. G. Norris.

Vroča kri

Roman.

Razmišljali so, kaj naj počne Boylston in kam naj se napoti, ko zapusti bolnico. Zeldu je hotel imeti na vsak način pri sebi. Kolega, ki je bil o vsem informiran, je jima ponudil svojo weekend hišo za pribežališče. To je bila prvotno konjska staja, prezidana pozneje v kočico. Toda Zeldu je bila takoj na prvi pogled vsa navdušena za njo. H kočici ni bila speljana ne cesta, ne pot. Treba je bilo hoditi po debeli plasti belega peska, če si hotel priti do nje. Haja je bila naporna, toda Zeldu to ni motilo.

— Ah, pusti me, dovoli mi ostati tu, doktore, — ga je prosila. — Stregla ti bom vzorno. To je nebeski kotiček in prepričana sem, da si boš tu kmalu temeljito opomogel.

— Ali ti ne bo dolgčas, dušica? In če se kaj pripeti?

— Nič se ne bo pripetilo.

— Kako bova pa dobivala hrano?

— Prepusti to meni. Če bo treba, se bom peljala vsak dan v mesto, toda moji dobavitelji mi bodo radi pošiljali sem vse, kar bova potrebovala.

Obveljala je njena. Tri tedne miru bi zadovoljilo, da bi docela okrevala, je pomislil. In tako je bila pustolovščina sklenjena in nekega krasnega solčnega jutra sta se preselila.

V začetku se je narava prijazno smejala njunemu eksperimentu. Prišel je februar in z njim ena onih čudovitih kalifornijskih pomlad, ko je nebo čez dan temno sije, ponoči pa posejano z zvezdami, ko lije blagodejno solnce toploto na zemljo in ko se popki hvaležno odpirajo.

Vsako jutro je stopila Zeldu v lahni nočni obleki skozi ozka vrata male hišice, razprostrla je roke, pila v globokih požirkih čudovito lepoto okrog sebe in srkala sladki vonj, ki je polnil toplo ozračje. Ptice so frtolate in prepevale, škripančki so radostno žvrgoleli v mlado jutro. Galebi so se meslišno dvigali in spuščali. Proti poldnevju je postalo še topleje in šumenje morja se je mešalo z brenčanjem muh tam doli nad močvirjem. Mir — lepota — mir.

Zeldu je zelo rada plezala po skalah na obali. Njena obala. Ljubila je vsako podobno zrnco drobnega peska. Nobeno radovedno ali poželjno oko ni doseglo te samote. Tu je bilo njeno kraljestvo, vse to je bilo izključno njeno. Nekdo se je siskal in se vrgel v vavove, toda voda je bila strupeno mrzla, in doktor Boylston, ki jo je opazoval od zgoraj, se je zelo bal, da bi se utonila, ker ni znala plavati.

Na obeh koncih plaže so štrlele kvišku črne vulkanične čeri. Tu so se razbijali valovi z besno silo ob skalovje, toda Zeldu se je bilo izprehajala, to, ne da bi se zmocila, razen če je bila plima na višku. Tu se je rada stisnila med skale in zrla po cele ure sanjavo na čarobno sliko valovečega morja.

Vstala je vsako jutro s solčnim

vzhodom. Takoj je skuhala zajutrek, ga prinesla doktorju in sedla na stol pri njegovi postelji. Ali je pa sedla na prekrizane noge k vzhodu njegove ozke postelje ter delila z njim kavo in mehko kuhano jajca. V takih primerih sta kramljala, se smejala in uganjala celo uro ali še delj razne burke. Često je morala proti svoji volji capljati na kolodvor ali pa peljati se v mesto nakupovat. Domov se je vračala težko obložena. Zdravnik je naglo okrevljal. Dopolndne se je rad oblekel, legel blizu čeri na staro gugalnico in gledal, kaj počenja Zeldu.

Proti poldnevju je zlezla navadno vsa zasopla in hrepeneča k njemu in nikoli ni bila brez kakšnega novega zaklada ali kakršnekolj prelesti. Potem je prišla na vrsto zakuska, večmoma čisto preprosta jedila, končno pa kratek skupni izprehod po obali. To je bila za zdravnika najsmrečnejša in najprijetnejša ura vsega dneva. Bilo je toplo in okrepčujoči vonj soli se je mešal z vonjem divjih rož, ocean se je dvigal in padal in lažno šumenje se je razlegalo v pravičnem ritmu loki zamolklo grmenje v dalji.

V teh dneh srečne skupnosti je Boylston pregovoril Zeldu, da je bila pripravljena poročiti se z njim. O tem je govoril zelo prepričevalno. Kaj bi se zgodilo z njo, če bi nenadoma umrl? Vendar bi pa bilo dobro o poroki zaenkrat še molčati. Njegova praksa bi utegnila trpeti, če bi ljudje izvedeli, da je oženjen. Zeldu ni dobro razumela zakaj, toda zdela se ji je, da so na svetu pač tudi take ženske, ki hodijo samo k neozjenjenim zdravnikom. Doktor Boylston se je že moral zdeli takim ženskam mikaven in lep.

Lep ali ne, Zeldu ni prav nič mikalo omožiti se z njim. Bil je prestar za njo. Telesno ji je bil skrajno zopern. Edini razlog, iz katerega bi privohala, bi izgubil vso veljavo s tem, da bi morala ostati njuna poroka tajna. »Ospa doktor Boylstonova« bi se glasilo zelo lepo in misel, da bi stopila pred dame v California-Hotelu kot zdravniškova soproga, ji je bila prijetna.

Tako je pa zavahala nasek in skomignila z rameni, če je govoril o tem, odgovarjala je iznikavno in čim je le mogla, je stekla k svojim ljubimim skalam.

Zadnje dni je prebivala med strastnim plezanjem. Nič več se ni bala razburkanih valov, ki so ji obhvali noge in ji brizgali drobne kapljice po mečih tja do kolen, nič več se ni bala skočiti z mokre, spolzke skale ali splezati po navpični strmini. Mikalo jo je gledati nevarnost iz oči v oči. Prepevala je in kričala z viharjem za stavo, dokler se njen glas ni izgubil v bučanju valov.

Nekoga dne je sklenila preprečiti se, kaj je za skalami na obeh koncih plaže. Prekrasna pustolovščina, kajti na vsakem koraku je pretila Zeldi nevarnost.

Druga plaža se je razprostirala v veliki peščeni krivulji, bila je razorana in še daleč ne tako lepa, intimna in zavarovana, kakor ona, ki jo je smatrala za svojo.

Za enakopravnost nezakonskih mater

Danska pisateljica Karin Michaelisova se energično zavzema za nezakonske matere

Družbena moralka je videla v nezakonski materi vedno nekaj manj vrednega in ljudje so bili mnenja, da mora stati nezakonska mati vedno in v vsakem pogledu na primerni razdalji za poročeno ženo in tako zvano zakonsko materjo. Zato tudi ni čuda, da je nezakonski materi vedno zelo težko priti v boljše kroge in uživati v njih enake pravice, kakor zakonska žena in mati zakonskih otrok. V družbi sploh niso vedeli, kako naj s tako žensko občujejo. Njen položaj se je zdel ljudem, živečim v zakonskem življenju, docela nepojasnjen. Njim taka mati ni bila ni ti gošpa, ni ti gospodična. Radikalno izpremembo v položaju nezakonske matere je prinesel čas sam. V večini kulturnih držav se je postavil zakon na stran njenega nezakonskega otroka in najbrž je vprašanje najbližje dobe, ko bodo deležni nezakonski otroci enakih pravic, kakor zakonski. Sporedno s tem se razvija tudi naziranje glede nezakonske matere.

Hrepenenje postati mati je položila narava v srca vseh žensk več ali manj enako. Biti mati smatrajo še zdaj mnoge ženske za višek srce in dosego življenjskega cilja. Ne morejo se pa vse ženske omožiti, da bi spravljale na svet zakonske otroke. Toda naravno hrepenenje po potomstvu se nič ne zmanjša, če razmere ne dopuščajo zakonske zveze. Zato imajo mnoge ženske otroke izven zakona. Postanejo matere ne glede na predodke, šikane, prezirane in zaničevane, ki jih čaka skoraj vedno. Sebe po vojni, ko so začele ženske zahtevati popolno enakopravnost z moškimi, se je deloma izpremenilo tudi naziranje o nezakonskih materah. V tem pogledu so največ pripomogle odlične feministke in napredne pisateljice.

V reviji »Die Wahrheit« je bila razpisana anketa o nezakonskih materah. Znana danska pisateljica Karin Michaelisova je napisala zanimiv odgovor, v katerem pravi, da priznava vsak pošten človek nezakonski materi iste pravice, kakor zakonski. Kdaj bomo končno tako daleč, da bomo nehali razlikovati poročeno od neporočene žene, se vprašuje Michaelisova. Govorimo o kulturi, usmiljenju in plemenitosti, toda pogledimo, kako more malo, nedolžno in nezaščiten otrok v svet s srčnim žigom na čelu samo zato, ker je omejena in trdosrčna družba uvedla absurdno razliko med zakonsko in nezakonsko dečo. Dokler ne bomo odrekli pravic tudi očetu nezakonskega otroka, ne smemo prezirati in zasramovati nezakonske matere. Ali, ali! Dvojna morala mora tu čim prej izginiti.

Da, še večja krivica se godi nezakonskim materam. Moški, ki ima nezakonske otroke, lahko gre kamor hoče in nihče ga ne bo gledal po strani, ker nima na nosu napisano, da je skakal

čez zakonski plot ali da ni mogel počakati, da bi se oženil, dočim mora mati vedno ostati pri otroku. Sem odločno za to, pravi danska pisateljica, da vstanemo vse žene v vseh parlamentih in izjavijo: »Zahtevamo pred vsemi drugimi še tako nujnimi zadevami popolno enakopravnost zakonskih in nezakonskih otrok, poročenih in neporočenih mater!« In še mnogo lepih misli je izrekla o vprašanju nezakonskih mater Karin Michaelisova.

Prvi korak k odpravi te kričeče krivice je torej storjen. Če so postale ženske v demokratičnih državah politično enakopravne, ni mogoče, da bi se ne izpremenilo naziranje o ženah tudi v zasebnem življenju. O popolni svobodi žen bo mogoče govoriti šele, ko ne bo več nobene razlike med zakonskimi in nezakonskimi materami.

Novine osma velesila

Ni brez podlage trditve, da je tisk velesila. Če prištevamo med velesile poleg Anglije, Francije, Italije, Japonske, Nemčije in Amerike še sovjetsko Rusijo, je tisk osma velesila. Na vsem svetu izhaja nad 60.000 časnikov. Nekateri imajo sicer skromno naklado, drugi pa izhajajo v milijonih izvodov. Na Evropo odpade 34.000 časnikov.

Razvoj časnikarstva je združen s splošnim kulturnim razvojem tako, da lahko rečemo, da je narod tembolj izobražen, čim več novin ima. Pa tudi časnikarska velesila ima svoje senčne strani, ker izhaja na svetu mnogo novin, ki so naravnost preračunane na najnižje človeške nagone in strasti. Toda to slabo stran zakrije dober tisk, ki je seveda v veliki premoči. Za milijone ljudi so novine nadaljevanje šole za vse življenje.

Hiša groze sredi Pariza

Francoski listi poročajo, da se gode v neki hiši sredi Pariza čudne reči. Stanovniki so slišali v stanovanju, kjer je nedavno stanovala neka gospodična, zamokel padec. Ker gospodična dolgo ni bilo iz stanovanja, so obvestili stanovništvo oblasti. Prišla je policija in našla gospodično mrtvo. Ležala je oblečena na tleh. Zdravnik jo je pregledal in ugotovil naravno smrt.

V izpraznjeno stanovanje se je kmalu vselil mlad gospod s svojo gospodinjjo. Toda tudi on ni dolgo stanovan v dotični hiši, kajti ponovil se je primer nenadoma umrle gospodične, tudi mladega gospoda so našli mrtvega na tleh. In tudi v tem primeru je ugotovil zdravnik naravno smrt. V stanovanju je ostala gospodinja sama. Pa tudi njej ni bilo sojeno dolgo živeti.

Nekoga dne ji je prinesel pismonoša priporočeno pismo in dolgo je zaman zvonil. Misleč, da gospe ni doma, je odšel. Ker se pa tudi drugi dan ni oglasila, je poklical hišnika in odprla sta vrata. Gospodinja sta našla mrtvo na tleh. In zdravnik je zopet ugotovil, da je umrla naravne smrti. Navzlic temu so pa njeno truplo prepeljali v prosekuro, da ga obducirajo. Stanovniki bližnjih hiš so zelo razburjeni, ker je pač čudno, da so umrli v enem stanovanju zapored trije zdravi ljudje.

52 „odrezanih“ uhljev

Nedavno se je zgostila vsa poljska javnost, ko je nekega dne čitala v novinah poročilo, da strahuje prebivalstvo Poljske eden najkrvoločnejših zločincev. V kupeju vlaka med Varšavo in Lodzom so našli pozabljen zavoj, v katerem je bilo 52 človeških uhljev, skrbno zaviti v vato. Uhlji so bili tako sveži, da je policija izjavila, da so bili odrezani nedavno.

Ljudi se je polastila seveda groza, kar ni čuda, kajti nikomur ne more biti simpatična misel, da bi mu kar na lepem nekdo odrezal ušesa. Čudno je bilo samo, da se ni nihče oglašil in povedal, da mu manjka uho, čeprav je policija razglasila po vsej deželi, da zasleduje zločinca, ki reže ljudem ušesa. Zagoneška je postajala vedno bolj samotana. Oglašali so se strokovnjaki s svojimi teorijami, toda z nobeno ljudem ni bilo ustreženo. Kar je prihitel na policijsko ravnanje ves zasopel možakar in zaklical: »Vrnite mi moje uhlje!« Mož je izjavil, da je usodni zavoj njegov. Izkazalo se je, da so uhlji gumijasti. Izdelani so bili tako precizno, da jih na prvi pogled res ni bilo mogoče ločiti od pristnih.

NOGAVICE Z ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Nekaj drugega.

— Čuj, mož, tu stoji črna na belu, da Arabec rad zamenja ženo za konja. Paži, da mi ti ne storiš kaj takega!

— Nič se ne boj, stara. Če bi šlo za avtomobil, bi te morda še zamenjal, za konja te pa že ne dam.

Rekonvalescent

— Prijatelj, podoben si bolniku. Kaj se ti je pa pripetilo?

— Hm, po treh mesecih sem danes prvič zopet zunaj.

— Beži no! Kaj ti je pa manjkalo?

— 20.000 Din v blagajni.

Mag. št. 47182/ref. I.

Razglas.

Radi sestave seznama obvezancev za uporabo ljudskega dela v smislu §§ 37-47 zakona o samoupravnih cestah, Uradni list z dne 10. junija 1929, št. 247/60, oziroma v smislu §§ 2-5 zakona o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o samoupravnih cestah, Službeni list z dne 23. avgusta 1930, št. 114/20 se pozivajo naslednje našete osebe, da se zglašajo v dneh od 29. do 31. decembra 1930, ali pa 2. ali 3. januarja 1931 med 8. in 14. uro pri mestnem načelstvu v posvetovalnici magistratnega poslojja. In sicer:

a) vsi v ljubljanski občini stanujoči za delo sposobni moški prebivalci od izpolnjenega 18. do izpolnjenega 55. leta, ki plačujejo na leto do 100 dinarjev uslužbeniškega davka; obenem morajo povedati, če plačujejo v Ljubljani še kak drug neposredni davek in v kateri letni višini;

b) vse v ljubljanski občini stanujoče osebe neglede na spol, starost in delovno sposobnost, ki plačujejo na leto 100 Din uslužbeniškega davka. Tudi te osebe morajo obenem povedati, ali plačujejo v Ljubljani še kak drug neposredni davek in v kateri letni višini.

Pod a) in b) navedeni naj v dokaz prinese seboj knjižico s koleki, s pomočjo katere uslužbeniški davek plačujejo.

Podjetja in uradi, ki za svoje uslužbence plačujejo uslužbeniški davek skupno, naj predložijo, mesto da bi se njih uslužbenici osebno oglašili, mestnemu načelstvu (mag. posvetovalnica) v naznačenem času točne imenske izkaze uslužbenecv z dostavljenim individualnim letnim zneskom uslužbeniškega davka.

Mestno načelstvo v Ljubljani

dne 23. decembra 1930.

Št. ad 47182/30/ref. 1

Dodatno opozorilo!

Odpade: Zglasitev dijakov od 24. leta, če ne plačujejo v Ljubljani več nego 100 Din uslužbeniškega davka; in zglasitev državnih, banovinskih, občinskih uradnikov ter civilnih in vojaških uslužbenecv (vštevši častnike), kakor tudi vseh duhovniških oseb vseh veroizpovedovanih in javnih upokojencev, katerim se plačilo za javno delo odteguje že pri izplačevanju službenih prejemkov in pokojnin. (Podatke o drugih neposrednih davkih nego o uslužbeniškem si mestno načelstvo priskrbi na drug način.)

Mestno načelstvo v Ljubljani,

dne 27. decembra 1930.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakovi - Na vprašanja brez znakov ne odgovarjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

OGROMEN ZASLUŽEK
za vsakega v vsakem mestu kraljevine. Zahtevajte pogoje, priložiti Din 5.— v znakah za vzorce. — Mordvinov, Beograd, Njeguševa 48. 3203

FRANCIJA
Hvala za čestitko. Nemudoma pošljite naslov. Pozdrav M. 3180

NATAKARICO
ki bi prevzela v letoviskem kraju manjšo restavracijo na račun, sprejem takoj. Reflektira se samo na skrajno skromno in solidno osebo. — Dopise na: »Balkan«, Kranjska gora. 3202

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri

A. & M. ZORMAN
Stari trg 32 Ljubljana

Morske ribe

Danes v veliki izbiri vino posebne specialne poslikave. Cene znižane. Posebno pa vabimo cenjene goste na novega leta dan dopolnje na čašico maraskina, konjaka medicinal, domače krofe po starem zlatem običaju brezplačno.

OPERNA KLET
Ljubljana, Gledališka ulica št. 2

Za praznike vam postreže z dobro kapljico gostilna

„Pri Fajmoštru“

Ljubljana, Sv. Petra nasip 5.

Močno belo vino	Din 12.—
močno črno vino	> 12.—
bizeljčan	> 14.—
rizling	> 16.—
cvček	> 16.—
burgundec	> 20.—

POZOR!

Sir in med

vseh vrst kupite po najnižjih cenah pri

Julij ZUPAN, Ljubljana, Sv. Petra c. 35

DOBRO BLAGO! SOLIDNE CENE!

POZOR!

Cene vina se nižajo!

V restavraciji hotela Miklič se toči prav dobro boranjsko vino belo in črno

po Din 10.— liter

Bolezni želodca, slabo prebavo

nepravilno vrenje v želodcu urejuje **FIGOL**. FIGOL odpira slast, čisti in osvežuje kri, krepi telo. Priporoča se odraslim in otrokom. FIGOL se dobiva v vsaki lekarni, po pošti pa razpošilja izdelovalec **DR. SEMELIČ, DUBROVNIK 2/60**. — 3 steklenice s poštnino 105, 8 steklenic 245, 1 steklenica 40 Din.